בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 53871-07-13 כלל חברה לביטוח בע"מ נ' מועלם

לפני כבוד השופט הבכיר אלי ספיר

התובעת **כלל חברה לביטוח בע"מ**

נגד

הנתבע **חגי מועלם**

בשם התובעת - עוה"ד ג'אד נסר
בשם הנתבע - עוה"ד יניב רוטנשטיין ועוה"ד מאיה לוי

פסק דין

א. **<u>רקע עובדתי וטענות הצדדים</u>**

1. מדובר בתביעת שיבוב של חברת ביטוח כלל, ששילמה תגמולי ביטוח, הן למבוטחה מר יגאל ברמן (להלן – <u>המבוטח</u>) והן לוועד הבית בגין נזקי מים שנגרמו הן לדירת המבוטח והן למעליות הבניין המשותף ברחוב צמרות 2 בהרצליה (להלן – <u>הדירה</u> ו-<u>הבית</u> בהתאמה).

2. בתאריך 04.07.2012 בשעות הלילה, כאשר המבוטח ומשפחתו ישנו, אירעה הצפה בדירה (להלן – <u>ההצפה</u>), כתוצאה משבירת ברז ניל המתחבר למדיח שנמצא בארון המטבח מתחת לכיור (להלן – <u>הברז</u>). המים הציפו את הדירה והמשיכו לזרום מחוץ לדלת הכניסה ופגעו גם במעליות הבית.

3. התביעה הוגשה כנגד הנתבע שהינו קבלן שיפוצים, ומי שביצע ב-2009 שיפוץ בדירה שכלל החלפת האינסטלציה וכל הברזים במטבח.

4. התביעה הוגשה בסכום משוערך של 175,578 ₪ (למבוטח שולם סכום של 36,310 ₪ ולוועד סכום של 128,948 ₪).

5. הצדדים ניהלו בתיק זה קרב איתנים, כמעט לגבי כל נקודה שהתעוררה, הן בשאלת האחריות והן בשאלת הנזק. במשפט העידו שני מטלורגים ושני מהנדסי מעליות. התקיימו 3 ישיבות שהתפרשו על פני 256 עמודי פרוטוקול. בשלב מסוים, הצדדים הסכימו למינוי מומחה בית משפט לגבי שאלת האחריות, אך כעבור זמן קצר ולאור אי הסכמה לגבי שיטת עבודת המומחה, נאלצתי לבטל את המינוי.

6. לאחר ששמעתי את עדותו של המבוטח, עדות מר אייל גלעד, השרברב שהחליף ותיקן את הברז התקול לאחר האירוע, עדות המטלורג מטעם התובעת ובחינה של הברז הנדון שהוגש כמוצג, הגעתי למסקנה חד משמעית לגבי עובדה שגם אודותיה הייתה מחלוקת. מסקנתי היא, כי שבירת הברז באזור התבריג שלו לתוך "ניפל" (צינור מאריך), היא הגורם להצפה.

7. קיבלתי בעניין זה את עדות המבוטח שאין לו כל אינטרס בתביעה זו. הוא קיבל את תגמולי הביטוח בגין הנזק שנגרם מההצפה, ואני מתייחס לעדותו כעדות עד ניטראלי. בהתאם לעדותו, ההצפה נגרמה כתוצאה משבירת ברז בארון מטבח והמים זרמו מהארון והציפו את הדירה, ולאחר מכן זרמו לחדר המדרגות. בהתאם לעדותו של מר אייל גלעד, הוא הגיע והחליף את הברז התקול, ולאחר מכן בדק את זרימת המים בכל הדירה ולא הייתה כל הצפה. גם ההתייחסות לעד זה הינה כאל עד ניטראלי שאין לו כל אינטרס בתביעה. המוצג שנלקח מהמקום ונבדק לאחר מכן על ידי שני המטלורגים הם הברז ו-"הניפל". מכאן, שמר אייל גלעד החליף את שניהם (מר אייל גלעד לא זכר בדיוק האם אכן החליף גם את ה-"ניפל". הוא העיד, כי **"החלפתי כנראה גם את המאריך"**).

8. עדיין נותרו בחלל המשפט 3 שאלות עליהן עלי ליתן תשובה:

א. מה הייתה הסיבה לשבירה באזור התבריג? האם הסיבה היא שבירת הברז עצמו וזאת, בגלל שהברז יוצר מחומר פריך שאינו מתאים ליצור ברזים בהתאם לחוו"ד של פסטרנק, מטלורג התובעת? או שהברז עצמו היה תקין לחלוטין והשבר היה ב"ניפל" (המאריך) שאינו חלק אינטגרלי של הברז, אלא חלק מהצנרת שאליו הברז מתחבר, בהתאם לחוו"ד של מר אייזנברג, מטלורג הנתבעת?

ב. אם התשובה לשאלה הראשונה היא, שהשבר הוא בברז ולא ב-"ניפל", האם הנתבע הוא שהתקין את הברז הנדון, כטענת התובעת או שהברז הישן שהיה מותקן עובר לשיפוץ, הושאר ולא הוחלף על ידו.

ג. גם אם אגיע למסקנה, כי הברז נשבר בגלל שיוצר מחומר פריך שאינו מתאים ליצור ברזים וגם אם אגיע למסקנה, שהנתבע הוא שהתקין את הברז, עדיין מוטל על התובעת הנטל להוכיח, שקניית הברז נעשתה ברשלנות. עדיין מוטל על התובעת הנטל להוכיח, ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט אזרחי, כי שרברב סביר לא היה קונה ברז זה.

ב. **<u>הוכח כי הברז נשבר, כיוון שיוצר מחומר פריך שלא התאים לייצור ברזים</u>**

9. במשפט העידו שני מטלורגים שכל אחד מהם נחקר בתורו ארוכות. ב"כ הצדדים עשו כמיטב יכולתם כדי לקעקע מקצועיותו ואמינות מסקנותיו של מומחה הצד שכנגד.

10. מר פסטרנק (מומחה התובעת) ערך בדיקה ויזואלית, צילום מאקרו של הברז, בדיקה השוואתית בין ברז תקין חדש לברז שכשל, בדיקת מיקרו-קשיות על הברזים, וכן בדיקת הרכב כימי לזיהוי החומר. מר פסטרנק מצא, כי ברז תקין מיוצר מפליז והברז שכשל מיוצר מנתך לא מוגדר של אבץ, נחושת וניקל והינו באיכות ירודה.

11. המסקנה של מר פסטרנק הייתה, כי חיבור ה-"ניפל" מפליז עם הברז המיוצר מנתך אבץ, נחושת וניקל בתוספת המים – גרמו לתא גלווני שגרם לקורוזיה ובסופו של דבר לשבירת הברז ולהצפה. ובמילים שלו: **"חיבור הברז בתבריג עם צינור הפליז גרם לתא גלווני, חיבור של שני חומרים (פליז + נתך נוסף שונה) כאשר המים מהווים את האלקטרוליט שגורם לתא גלווני, הגורם לקורוזיה חריפה עד כדי היחלשותו והתפרקותו של הברז... הברז מיוצר מחומר מאוד קורוזיבי ועמידותו באווירה קורוזיבית מאוד נמוכה במיוחד בקרבתו למים, במקרה שלנו הציפוי בשכבה החיצונית של הברז גורם לעיקוב** (כך במקור – א. ס.) **אך לא למניעה. חומר זה הוא חומר פריך, פתיחה וסגירה של הברז גורמים לסידוק המגביר עוד יותר את תהליך הקורוזיה. – נתך זה <u>לא מתאים לייצור ברזים</u>"** (ההדגשה במקור – א. ס.).

12. מר אייזנברג (מומחה הנתבע) מתח ביקורת על מקצועיות בדיקותיו של מר פסטרנק. לטענתו, מר פסטרנק התמקד בחלק של ה-"ניפל" בעוד שחלק זה אינו חלק אינטגרלי של הברז, ערך השוואה עם ברז שמצא – הנעדר כל סיווג כברז תקין וביצע בדיקות חזותיות הנוגדות את הפרוצדורה הקיימת לחקר הכשל. מר אייזנברג טען, כי לקביעותיו של מר פסטרנק אין כל בסיס עובדתי או מדעי.

13. מר אייזנברג המציא תמונות המתעדות סיטואציה המאפיינת שבר המתפתח בתוך רקע של קורוזיה הסותרות לטענתו את התמונות שהמציא מר פסטרנק. בנוסף, טען כי תמונה מספר 6 בחוות דעתו של מר פסטרנק מתעדת אבנית שמקורה במים ולא קורוזיה.

14. המסקנה של מר אייזנברג הייתה, כי: "**בדיקות שבוצעו על ידי המומחה מר פסטרנק לקויות ביותר. התוצאות המוצגות בחוות דעת שגויות ואינן משקפות את הווייתו של הברז... הברז שכשל לשיטתו של מר פסטרנק חובר מחדש ונבדק לעמידותו בלחץ**

של 10 אטמוספרות. הברז נמצא עומד בדרישות תנאי השירות ללא דופי... החלפתו בברז חדש הייתה החלטה שגויה לחלוטין... האינסטלטור המוסמך אייל גלעד שהמליץ על החלפת הברז החדש פעל בצורה לא מקצועית ולא אתית... הכשל באם נגרם שייך לרכיב שאיננו הברז שנטען אלא ברכיב שנפגע פגיעה ראייתית על ידי מומחה התובעת (הכוונה ל-"ניפל" – א. ס.) **לא הברז מהווה סיבת אירוע ההצפה ".**

15. לאחר שבחנתי את העדויות הגעתי למסקנה, כי עדותו של מר פסטרנק עדיפה. מר פסטרנק המחיש את התזה שלו גם בהסברים תיאורטיים וגם בתמונות המתעדות את בדיקותיו. התרשמותי הטובה מאמינותו ומקצועיותו של מר פסטרנק קיבלה חיזוק משמעותי עם הגעתו של המוצג עצמו לשולחני. המוצג הגיע בדיון מאוחר יותר עם מטלורג הנתבע, מר אייזנברג. בחינה של הברז וה-"ניפל" העלתה, כי עדותו של מר פסטרנק בדיון שיקפה את המציאות לאמיתה. רואים בברור, כי במקום התבריג ישנה "מריחה" של הברז בתוך התבריג. בלשון ציורית ניתן לתאר זאת כאילו שניסו להבריג ברז העשוי מפלסטלינה בתוך ה-"ניפל", ונראה בברור שחלק הבורג נמרח בתוך התבריג והשאיר את עקבותיו על התבריג. בכך התמוטטה לחלוטין כל חוות דעתו של מר אייזנברג.

16. לכן, אני מקבל לחלוטין את מסקנתו של מר פסטרנק, כי בעקבות איכותו הירודה של הברז נוצר באזור התבריג תהליך של תא גלווני, שגרם לקורוזיה ולהתפוררות אטית של הברז, וזה הגורם לנזילה ולהצפה.

ג. **<u>הוכח כי הנתבע התקין את ברז הניל שנשבר</u>**

17.א. התובעת ביססה את הטענה, כי הנתבע התקין את הברז על עדות המבוטח, שהעיד, כי בשנת 2009 לרגל כניסתו לדירה, ביצע באמצעות הנתבע שיפוץ שכלל גם את התקנת הברז שגרם להצפה (תצהיר המבוטח).

ב. ציינתי, כי המבוטח חף מכל אינטרס ולאחר שבחנתי את עדותו, הגעתי למסקנה, כי מדובר בעדות אמינה.

ג. המבוטח הסביר בעדותו, כי **"המטבח נבנה מחדש מא' ועד ת'".** היה מפרט מוסכם עם מחיר שלפיו הנתבע היה אמור לבצע את השיפוץ. המבוטח נחקר ונשאל: **"מה זה אומר שיפוץ כללי?"** והשיב: **"לבנות מטבח חדש מהיסוד, ארונות, אינסטלציה, ריצוף כולל כיור, ברזים, מה שהיה מאחורי הקיר אני חושב שלא החלפנו...".**

ד. מפרט העבודות שעל בסיסו ביצע הנתבע את השיפוץ, ואשר היווה את ההסכם ביניהם לפי עדותו הוגש כמוצג (להלן – ה-מפרט). בפרק 05 שנושא את הכותרת "מטבח" ישנו תת פרק 05.2 "אינסטלציה" שבו יש עמודה נפרדת שמספרה 05.2.50 "החלפת ברזי ניל 6 יחידות".

ה. במהלך המשפט הועלתה על ידי הנתבע טענה, כי ברז המדיח אינו בכלל ברז ניל וזאת לאור העובדה, כי מדובר בברז 1/2 X 3/4 בעוד ברזי ניל הינם 1/2 X 3/8. אני דוחה טענה זו על הסף, כיוון שלא נטענה כלל בכתב ההגנה ובתצהיר. הנתבע אמנם התמיד בטענה, כי ברז הניל הנדון לא הותקן על ידו, אך לא העלה כל טענה כנגד הכינוי ברז ניל לברז הנדון, שהיה הברז שהתחבר למדיח.

18.א. טענה נוספת של הנתבע הייתה, כי **"ברז הניל אשר נטען כי כשל וגרם לאירוע, אשר נמצא בקיר של ארונות המטבח... לא הורכב על ידי"**. אני מניח כי הנתבע טען טענה זו בעקבות עדותו של המבוטח, כי הצינורות בתוך הקיר לא הוחלפו. אכן, אם היה מדובר בברז שיוצא ישירות מתוך הקיר, ניתן היה בדוחק לקבל טיעון זה של הנתבע. אולם, העד אייל גלעד, השרברב שהגיע לדירה להחליף את הברז שכשל מסביר, כי הברז לא יצא מהקיר. בהתאם להסברו של מר גלעד, שגם הוא עד חף מכל אינטרס, היה מרחק בין הקיר לארון, ולכן לנקודת החיבור בקיר חובר מאריך מנחושת, שאליו היה מחובר הברז שכשל (המומחה מר פסטרנק כינה את הברז, ברז ניל ואת המאריך, ה-"ניפל"). שני החלקים היו מחוברים בהברגה אחד לשני, כאשר הברז מוברג לתוך ה-"ניפל" וכך גם ה-"ניפל" מתחבר לצנרת שבקיר.

ב. בהתאם להסברו של העד, מדובר היה בפירוק לא מורכב בין הברז למאריך. ובמילים שלו: **"איתרתי את מקור הנזילה מתחת לכיור המטבח. היה שם לפי מה שאני זוכר ברז מדיח שבור שנשבר בהברגה שלו. זהו, הוצאתי את ההברגה מה שהיא נשארה בפנים והרכבתי ברז חדש".**

ג. הברז וה-"ניפל" הובאו כמוצג. המוצג הגיע בישיבת ההוכחות השלישית, כאשר הובא על ידי המטלורג של הנתבע, מר אייזנברג. מוצג זה נבדק תחילה על ידי מר פסטרנק, ולאחר מכן נלקח לבדיקה של מר אייזנברג. המוצג כלל גם את הברז וגם את ה-"ניפל", כך שברור שמר אייל גלעד פירק גם את ה-"ניפל" וגם את הברז והרכיב תחתם "ניפל" וברז חדשים.

ד. הנתבע בעדותו המשיך לטעון, כי הברז שכשל היה **"מחובר בתוך הקיר. חלק ממנו, החלק הזה נמצא בתוך הקיר"**. הנתבע גם נתן תיאור כיצד נגר המטבחים הרכיב את המטבח על הברז שנשאר מהתקופה שקדמה לשיפוץ. **"אתה מודד את החורים של**

הברז ושם את הארגז בפנים. אפשר להרים, לשחק עם הארגז קצת כדי שזה יתאים בדיוק... בתוך המטבח לא פירקתי את ברזי הניל... הוא עשה חורים במטבח לברזי הניל... הוא עשה חור קצת יותר גדול ושיחק עם הארון והזיז אותו טיפה הצידה...".

ה. המבוטח העיד, כי המטבח נעשה מא' עד ת'. כל המטבח פורק ונהרס והותקן חדש תחתיו. אין כל היגיון להשאיר את ברז הניל הישן ולא לפרקו ולהרכיב עליו את הארון החדש, כאשר מדובר בפירוק קל וכאשר כל העלות של החלפת הברז היא בגובה של כמה עשרות שקלים וזאת, כאשר מדובר בשיפוץ בסדר גודל של כ-75,000 ₪. בנוסף, גרסה זו סותרת לחלוטין את עדות המבוטח ואת המפרט, והמבוטח לא נשאל על כך דבר. אני דוחה טענה זו.

19.א. טענה נוספת של הנתבע הייתה, כי לפני ביצוע העבודות, רכש רק 4 ברזי ניל 3/8 X 1/2 ולא רכש ברז ניל 3/4 x 1/2 שהוא הברז שכשל. לחיזוק דבריו, צירף חשבונית ביצוע הזמנת חומרים מ"קורצקי חומרי בנייין". שם אכן מצוינת רכישה של 4 ברזי ניל 3/8 X 1/2.

ב. אולם בראש העמוד של אותה חשבונית מצוין שהחשבונית כוללת 5 עמודים והנתבע צירף והגיש רק את העמוד הראשון. הנתבע נשאל על כך ולא הייתה לו תשובה. הוא השיב: **"אני לא הסתרתי שום דבר... יכול להיות שזה הגיע לנטע** (עורכת הדין שייצגה אותו בחלק מההליך – א.ס.) **וזה מה שהיא הציגה... אין לי שום מטרה להחביא שום דבר".**

ג. בהתאם לפסיקה, צד שנמנע מלהציג ראייה שמצויה תחת ידו, חזקה שהמצאת אותה ראייה תחזק את הטענות שהועלו נגדו. אני אכן קובע, כי הנתבע ידע בדיוק מדוע לא כדאי לו להביא את כל החשבונית, ולכן אני דוחה טענה זו.

20.א. טענה נוספת שהעלה הנתבע היא, כי לא התקין כלל ברזי ניל במטבח, מאחר ומצא, כי לא היה בכך צורך, למעט ברז ניל חדש שאותו חיבר למקרר. לביסוס טענה זו, הציג חשבון שנעשה לטענתו בכתב ידו של המבוטח בסוף המפרט. לפי החשבון, סכום החיוב בסופו של דבר היה 74,472 ₪ ולא המחיר המודפס שהינו 80,082 ₪. הנתבע הסביר, כי **"ניתנה למבוטח הנחה כספית בגין אי שימוש במלוא החומרים הנקובים בגוף כתב הכמויות".** הנתבע מבקש לשכנע באמצעות טיעון זה, כי שני ברזי הניל שלא מופיעים בדף הבודד שהביא מתוך החשבונית, נמנים על אותם פריטים שלא סופקו בסופו של דבר ומכאן ההנחה.

ב. מדובר בטענה אבסורדית על פניה. האם זה סביר שהמבוטח יחפוץ בהנחה כזאת? הוא יסכים שברז ניל המחובר באמצעות מאריך, שאת שניהם קל מאוד לפרק, לא יוחלף בעלות של 70 ₪ בשיפוץ בסדר גודל שבה נעשה?

ג. מעבר לכך, בזמן ההליכים המקדמיים שלח הנתבע למבוטח שאלון עם 30 שאלות והמבוטח השיב על כולן. המבוטח העיד ונחקר נגדית. מה יותר פשוט מאשר לאמת את המבוטח עם טענה זו, בין בשאלה בזמן ההליכים המקדמיים ובין בשאלה בחקירה נגדית? המבוטח לא נשאל על כך דבר לא בשאלון ולא בחקירה נגדית.

21.א. טענה נוספת שהועלתה לראשונה בחקירתו של הנתבע בבית המשפט הייתה, כי 3 ברזי ניל (מלבד ברז הניל היחידי שהותקן במטבח והקשור למקרר) הותקנו דווקא באמבטיה ולא במטבח.

ב. טענה זו סותרת כאמור את הפירוט במפרט לפיו, במטבח הותקנו 6 ברזי ניל. בנוסף, היא סותרת גם את המפרט שהתייחס לחדר האמבטיה. במפרט לגבי האמבטיה מפורט "החלפת אינטרפוץ", "ברז כיור". אין אזכור לברזי ניל באמבטיה. בנוסף לכך המבוטח לא נשאל על כך דבר.

22. לאור האמור, אני דוחה את גרסת הנתבע וקובע, כי התובעת הוכיחה לפני, ברמת ההוכחה הדרושה במשפט האזרחי, כי הנתבע הוא זה שהתקין את הברז שכשל. מכאן, שהתובעת הוכיחה, כי הברז כשל, כיוון שיוצר מחומר פריך שלא מתאים ליצור ברזים והברז הזה נרכש והותקן בדירת המבוטח על ידי הנתבע.

ד. **<u>התביעה כשלה בהוכחת רשלנותו של הנתבע בקניית הברז שכשל ולא הוכיחה שאינסטלטור סביר לא היה קונה ברז זה</u>**

23. עצם העובדה, כי הנתבע סיפק והרכיב בדירה ברז מאיכות ירודה, שהיה עשוי מחומר פריך שלא מתאים ליצור ברזים, היא כשלעצמה לא מהווה הוכחה, כי הנתבע אחראי לכשל שנוצר בברז ולנזקי ההצפה. על התובעת עדיין מוטל הנטל להוכיח במידה הראייתית הדרושה במשפט אזרחי, כי הנתבע התרשל ורשלנותו המקצועית הביאה אותו לקנות ולהרכיב את הברז הספציפי, ברז ששרברב סביר לא היה רוכש ולא היה מרכיב.

24. מר פסטרנק, מומחה התובעת, מציין בחוות דעתו, כי **"הברז מיוצר מיצקת לא מוגדרת של אבץ נחושת ניקל בתוספת ברזל ועופרת (לא נמצאה הגדרה מתאימה לנתך זה). באיכות ירודה ומצופה ניקל וכרום כדוגמת הברזים המצויים בשוק".** מכאן,

שמר פסטרנק קובע שהברז הוא באיכות ירודה, אך כלפי חוץ הוא מצופה ונראה כמו הברזים המצויים בשוק (סעיף 6.5 לחוות דעתו).

25. בסעיף 6.8 לחוות דעתו, מציין מר פסטרנק, כי הברז מיוצר מ-**"חומר פריך... נתך זה לא מתאים ליצור ברזים"**. בסעיף 6.9 מציין מר פסטרנק כי **"תקני קבלה של ברזים כאלה מחייבים הצהרת עו"ד במידה והברז מיובא ללא תעודה מלווה. (בתהליך חקירת הסיבה לכשל לא התקבלה כל תעודה מלווה המעידה על טיב הברז)"**.

26. התובעת לא התייחסה כלל לנושא התקן, לא הוגשה כל ראייה בעניין זה וגם לא נטען דבר בעניין זה.

27. בעדותו של מר פסטרנק בבית משפט, הוא העיד, כי מבחינה ויזואלית שרברב שירצה לקנות ברז דוגמת הברז הנדון בחנות לאינסטלציה, לא יוכל להבחין האם מדובר בברז תקין או לא. הוא נשאל כיצד בכל זאת אותו שרברב יכול לדעת והשיב, כי: **"אם אני לא אעשה פה חתך ואני אסתכל ואני לא רואה... מבדיקה ויזואלית חתך... אני פתולוג. אם אני לא אחתוך פה אני לא יכול לראות פה..."**. מכאן, שבדיקה ויזואלית לא מספיקה. העד נשאל איך בכל זאת אינסטלטור מהשורה יכול לדעת ואז נתן תשובה לבדיקה נוספת: **"בדיקת ערפל מלח. תא מלח. מה שעושים, לוקחים את החלקים האלה, מכניסים ל-5% מלח לשבוע שבועיים ועושים פה התקפה קורוזיבית לבדוק אם זה מותקן. אם זה לא, ולכן אמרתי שהשוק הוא פרוץ בארץ, ומוכרים. במכון התקנים פעם היו בודקים את הברזים האלה היום לא. כדי להוכיח שהברז הזה הוא טוב, זה מה שעושים, מכניסים את זה salt-spray, לערפל מלח... רוצים לחסל את מכון התקנים... אין תקן... לא בודקים את זה... אם הייתי שם את זה בערפל מלח והייתי רואה שאין התקפה קורוזיבית הייתי מאשר שהציפוי תקין"**.

28. העד נשאל באם יש בכל זאת איזה תקן מסוים שקובע ממה הברזים עשויים והשיב: **"אני אגיד לך את האמת, שהתקשרתי למכון התקנים אמרו לי היום השוק פרוץ, קונים את הכל ככה... אמרו לי שפשוט לא בודקים כבר"**.

29. בהמשך, ציין מר פסטרנק, כי: **"הברז הזה הוא לא תקני"**. וכאשר נשאל **"לאיזה תקן?"** השיב: **"אין לי שום תקן, בארץ לא בודקים את זה"**. העד נשאל: **"אם אין תקן אז איך הוא לא תקני?"** והשיב: **"זה חאפר שקנה את זה, שנסע לסין, הביא טונה של זה ומכר את זה בארץ... הברז הזה לא תקני... אין תקן בארץ. היום לא בודקים את הברזים"**.

30. המומחה נשאל: **"האם אדם מהישוב שהולך לקנות יכול לדעת או לראות את זה בעין בלתי מזוינת?"** והשיב: **"אדם שהולך, כשאתה או אני הולכים לשוק... גם אני, שאני מבין קצת יותר לא יכול לדעת".**

31. בחקירה חוזרת, ניסה ב"כ התובעת להקשות על המומחה שלו והציג לו את האפשרות שאולי על שרברב סביר לבחון, האם יש איזה סימן זיהוי על הברז. דהיינו, האם ניתן לאבחן את הברז באמצעות סימן זיהוי ואז לדעת שהמדובר בברז תקין. המומחה של התובעת, מר פסטרנק, שלל זאת לחלוטין והשיב: **"לפני כמה חודשים אני בדקתי, פנו אלי מחברה שמייבאת ברזים לארץ... ועל הברזים שלהם היה מופיע B. אמרתי לו מה זה B? זה ברז, זו החברה של הברז, ואנחנו כל הזמן, שאנחנו מייבאים, אנחנו מבקשים שיהיה תחת השם ברז. מסתבר שבתקופה האחרונה ישנה איזו שהיא חברה שהיא עלתה על זה והיא גם מייבאת בדיוק אותם ברזים עם הסמל B וזה בכלל לא שלהם. הם פנו אלי שאני אשווה ביניהם להגיד... לכל הסימנים האלה אין שום ערך ולמי שיש לו עט, אבא שלי תמיד אומר, מי שיש לו עט יכול לרשום לעצמו שנה טובה".**

32. ב"כ התובעת המשיך להקשות על המומחה שלו והציג לו את האפשרות שאולי שם של מותג ואולי מחיר יותר גבוה, הם יכולים להוות אינדיקציה לכך, שמדובר בברז תקין. המומחה השיב: **"נכנס פה שוק של חומר סיני זול שלפעמים אתה קונה... ואתה משלם הרבה ואתה מקבל זבל, סלח לי שאני אומר... וזה מה שקורה, ולכן מה עושים? הסינים, היה לי מקרה. מה שאתה לא מבקש אתה מקבל... באיזה תקן שאתה לא תרצה, הם ישר, אני הזמנתי חומר שמישהו בטעות כתב שזה ארסם. ארסם זה רעל רעיל... ואני מקבל את החומר וכתוב לי שהחומר הזה שקיבלתי עם ארסם. אמרתי ארסם כבר יצא מהתקן. הסינים, מה שאתה מבקש... ביקשת קיבלת ארסם".**

33. המומחה נשאל על ידי: **"הוא שואל אותך אדם סביר יכול לראות, מה יעשה אדם סביר? אתה יכול להגיד לו אדם סביר יקנה את הברז הכי יקר. אז כבר הבנתי ממך שהסינים יכולים לקנות** (הכוונה למכור – א. ס.) **את הכי יקר וזה יהיה הכי זבל".** המומחה השיב: **"נכון".** המשכתי לשאול: **"והכי זול וזה יהיה הכי טוב, אז ככה אני הבנתי ממך".** המומחה השיב: **"נכון השוק הוא פרוץ, אני מסכים, והברז הזה זה פשוט תא גלווני מהחומר הכי פשוט שיכול להיות".**

34. מר אייל גלעד חיזק בעדותו את עדותו של מר פסטרנק בעניין זה. העד הסביר, כי: **"זה ברז כזה קטן, לא רוצה להגיד את המילה, זה ברזים דרעק... תופעה שכיחה שיש את השבר הזה בברזים... בברזים האלה זה הרוב בלי מותג או משהו כזה. זה הכל כל מיני סינים כאלה... ברזים שיש בשוק... ורוב האנשים שמים את הזול של ה-20 ₪.**

35. העד נשאל אם היה מרכיב לבן אדם מטבח איזה ברז הוא היה ממליץ לו והשיב: **"הייתי ממליץ לו לשים ברז קצת יותר יקר של 50 ₪ ולא את הברז של ה-20 ₪ ששמים".** העד הסביר, כי מדובר בברז אחר שמנגנון הפתיחה והסגירה הוא של ידית מסתובבת כמו של פעם. העד גם הסביר שיש ברז אחר שנקרא ניל אורגינל שעולה יותר. יחד עם זאת, הדגיש, כי **"רוב האנשים שמים את הזול של ה-20 ₪... אם מוכרים את הברזים הזולים סימן שזה בר תקן".**

36. העד נשאל בחקירה: **"ציינת בחקירה של חברי שמדובר בברזים זולים. האם זה ברז זול?"** והשיב: **"כן יחסית".** העד נשאל: **"האם זה ברזים שמקובל ונהוג ונפוץ להתקין"?** והשיב: **"ברור. אחרת לא היו מוכרים אותם".**

37. בסופו של דבר, העד העיד, כי הרכיב למבוטח את אותו הברז מאותו סוג שהיה קודם לכן. הוא נשאל על ידי: **"אבל אפשר לשים גם את היותר טוב".** והשיב: **"כן".** ואז שאלתי: **"אז למה לא שמת פה את היותר טוב"?** והשיב: **"זה מה שהיה לי באוטו. אני לא מחזיק חנות בזה... גם אצלי בבית יש כזה ברז".**

38. אני דוחה את ניסיונו של ב"כ התובעת לדלות מהעד תשובות לגבי תכנון נכון יותר של המטבח, כאשר ברז הניל לא מתחבר עם ניפל אלא ישירות מהקיר. לנתבע לא יוחסה רשלנות תכנונית, לא הוצגו ראיות לכך ומר אייל גלעד לא הובא להעיד כמומחה לשרברבות או לתכנון.

39. עולה מעדותם של מר פסטרנק ומר אייל גלעד, כי שרברב סביר היה בהחלט קונה את הברז מושא הדיון. אין זה סביר לדרוש משרברב לחתוך את הברז לאחר קנייתו (כי הרי אז הוא כבר משמיד את הברז) ואין זה סביר לדרוש משרברב להכניס כל פריט אינסטלציה לאמבטיה של ערפל מלח למשך שבועיים. אין כל חובה שבדין לרכוש דווקא את המוצר היקר וכפי שהעיד מר פסטרנק, לא תמיד מה שיקר הוא גם יותר טוב.

40. במקרה הנדון, לא רק שהתובעת לא הוכיחה, כי קניית הברז נעשתה ברשלנות מקצועית, ההיפך הוא הנכון. שני עדים מרכזיים **שלה** העידו, כי כל שרברב סביר היה קונה את אותו הברז. כך העיד המטלורג של התובעת וכך העיד גם מר אייל גלעד, אותו שרברב שנקרא לדירה על ידי המבוטח, כדי לתקן את הברז התקול מושא התביעה. מסתבר, שעד זה התקין בדיוק את אותו הברז מבחינה חיצונית ומבחינת המחיר, כמו הברז הקודם שכשל.

41. לאור האמור, התובעת לא הוכיחה את אחריותו של הנתבע להצפה. אני דוחה את התביעה. הנתבע יגיש פרטת הוצאות תוך 10 ימים והתובעת תגיב לפרטת תוך 10 ימים נוספים.

ניתן היום, כ"ז טבת תשע"ח, 14 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.

אלי ספיר, שופט בכיר